

Blidö Sockens Hembygdsförening

2018 04 07

Några viktiga årtal och händelser i Båtsmanstorpets historia

År	Händelse
Ca 1730	Båtsmanstorpet byggs
1888	En Laga Syn genomförs för Båtsmanstorpet och fähuset som sedan genomgår en omfattande restaurering. Kopia finns av originaldokument från Laga Syn.
C 1730 - 1896	Ett stort antal båtsmän, 9 stycken, bebor Båtsmanstorpet med sina familjer. Se artikel av Bo Och Ulla Wiklund i "Rospiggen" 1984, sid 93 – 98.
1896 – 1958	Den siste båtsmannens familj fortsätter att bebo Båtsmanstorpet efter det att båtsmannen avgått från sin tjänst 1896. Två av barnen, Beda och Ernst, bor kvar till slutet av 1950-talet.
1960-talet	Blidös Husmodersförening ansvarar för skötsel och håller torpet öppet för besökare
1970 - 1971	Omfattande renovering av Båtsmanstorpet. Ny elinstallation, järnspisen tas bort, murning, målning av fönster i svagt grönt, väggar antikt vitt. Takpapp tas bort och taket målas i matt vitt. Gardiner i bomullstyg. Gösta Roxell gör nya hyllor. Hörnskåp rivs. Golvet under Ernst säng i norra delen är ruttet och byts ut.
1971 09 19	Båtsmanstorpet invigs 19 september 1971 efter renoveringen och iordningsställs som ett museum med främst föremål som förre rektorn Walter Ahlfeldt samlat. Anders Nerman föreslog bildandet av en stiftelse för att sköta samlingarna, men den kom aldrig till stånd
1970-talet	Husmodersföreningen fortsätter att ansvara för skötsel och håller Båtsmanstorpet öppet för besökande.
1978	Husmodersföreningen på Blidö läggs ner efter att varit vilande 2 år. 1974 avgick Kerstin Roxell. Sista ordföranden var Ulla Ander.
1982	Blidö Hembygdsförening bildas och övertar ansvaret för skötseln av Båtsmanstorpet. Förste ordförande är Bo Wiklund. Ny skorsten muras ovan tak. Enligt Anders Nermans inlägga om byggnadsminnesförklaring installerades el först när hembygdsföreningen bildades som en gåva från Blidö Elektriska AB innan man gick upp i Östra Roslags Elverk AB
1983 09 25	Avtal mellan Blidö Hembygdsförening och Oxhalsös byalag om nyttjanderätt till Båtsmanstorpet och fähuset. Avtalet gäller retroaktivt

	från 1983 08 01
1983 10 29	Ett besiktningsprotokoll av Båtsmanstorpet och fähuset, undertecknat av Olle Sewerin och Yngve Berger, och med deltagande även av Arthur Österman, anger bl a att skorstenen är frostsprängd och att kammargolvet sviktar. Fähuset är i så dåligt skick att en reparation anses utesluten.
2004	Nybyggnad av träöverdelen och taket på fähuset. Detta skedde efter en lång process som startat 1998. Se artikel i Öskaret nr 2 juni 2004. Ingenting nämns dock om detta i föreningens verksamhetsberättelse för 2004 som finns i Årsskriften 2004 – 2005 del 2.
2005 - 2006	Renoveringen av fähuset fortsätter. Se Årsskriften 2006, sid 6 – 8. Där finns också en artikel om stockekan som nu finns på fähusets loge.
2007 07 14	Invigning av det restaurerade fähuset En utförlig beskrivning av "Båtsmanstorpets kryddland" finns i Årsskriften 2007-2008.
2009 – 2012	Båtsmanstorpet genomgår en omfattande restaurering. Länsstyrelsen och Läns museet övervakar renovering, snickerier och färgsättning. Dåliga stockar ersätts och nytt golv läggs in under ledning av Ola Lundqvist. Ugn och skorsten muras om av Krister Nordh. Kammaren pappspänns och tapetseras med gammaldags mönster. Bred spånt i köket. Nytt hörnskåp. Veine Lindqvist gör snickeriarbetena. Målare är Sven-Olof Carlsson. Båtsmanstorpet inreds sedan som det sannolikt sett ut i slutet av 1800-talet. En beskrivning av renoveringen 2009 finns i Årsskriften 2010. Utedass med "vedbod" flyttad till tomten 2011. Se också den broschyr om båtsmanstorpet före, under och efter renoveringen som Göte gjort.
2010	I Årsskriften 2011 finns i Verksamhetsberättelsen en kort kommentar om renoveringen av Båtsmanstorpet: Ytterpanelen kvarstår att åtgärda. Invändig reparation är påbörjad. Det är svårt att få tag på godkända hantverkare vilket medfört förseningar. Länsstyrelsen har dock medgivit att renoveringen får fortsätta 2011 med redan beviljade bidrag.
2011	I Årsskriften 2012 står det om båtsmanstorpet följande i Verksamhetsberättelsen för 2011: I torpet har golven renoverats och köks- och kammarinredning återställts. Vidare har ny ytterdörr tillverkats. Torpet har panelats och läktats utvändigt samt rödfärgats en gång. Invändig el har dragits. Bakugnen är besiktigad och godkänd av sotaren. Runt delar av torpstomten har gårdesgård byggts. Vidare har ett utedass med vedbod skänkts och flyttats på plats vid torpet.
2012	Verksamhetsberättelsen för 2012: Det renoverade båtsmanstorpet invigdes på Hembygdsdagen den 29 juli 2012. Christina Pettersson, ordförande för Stockholms Läns Hembygdsförbund, klippte bandet. Bengt Allan och lokala spelmän spelade och Roffe Bagarn hade gjort tårtor. Danslaget Aurora uppträdde. Birgitta Angeberg – Edlund berättade om blomster- och kryddlandet. Det var ca 100 personer närvarande. Det finns ingen särskild artikel i Årsskriften 2013 om invigningen.

2013	Stengrunden under fähuset iordningsställs. Artikel i Årsskriften 2014.
2014	I Årsskriften 2015 redovisas Verksamhetsberättelsen för 2014. Där nämns att Båtsmanstorpets inredning under hösten 2014 fått en rejäl ansiktslyftning av Guje Engström. Exteriört har en tavla satts upp som visar torpets tillhörighet. En ny trapp har byggts av Birger Norman och Gösta Roxell för att underlätta tillträde till torpet. Fähuset har fått ett tidsenligt tegeltak genom Jan Engströms försorg.
2015	Ytterligare ansträngningar, främst av Guje Engström, för att inreda Båtsmanstorpets som det troligen såg ut i slutet av 1800-talet. En artikel i Årsskriften 2016 berättar om arbetet. Fähuset har av Birger Norman försetts med ny dörr och ett nytt fönster. Skullen har röjts ur och städats. En underjordisk vattenledning har dragits till knuten på torpet och ett nytt pumphus har byggts. En gästgård sattes upp utmed gärdesgården.
2016	I verksamhetsberättelsen för 2016 anges att förutsättningarna för att uppföra en servicebyggnad i anslutning till Båtsmanstorpets undersökts. Inredningen har utvecklats vidare.
2017	I verksamhetsberättelsen för 2017 sägs att föreslagna servicebyggnaden lagts på is eftersom Oxhalsö byalag, som äger mark och fastighet, ansåg att den nya byggnaden skulle bli för dominerande.
2018	